

УДК 372.8

ДІАГНОСТУВАННЯ У ПЕРЕДБАЧЕННІ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ З ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

*Растопчина Оксана Михайлівна
м. Керч*

У статті проводиться обґрунтування доцільності діагностування рівня розвитку природничо-математичних знань учнів і студентів на основі аналізу сучасних досліджень. Встановлюється значення діагностування для подальшого прогнозування результатів навчання.

Ключові слова: діагностування рівня розвитку знань, прогнозування результатів навчання.

Державна політика реформування освіти в Україні націлена на формування всебічно розвинутої особистості, що передбачає як перегляд змісту освіти та підвищення її якості, так і удосконалення системи управління нею, впровадження нових методів та засобів діагностування і прогнозування знань суб'єктів навчання.

Діагностування знань учнів і студентів ефективно використовується вчителями, методистами, науковцями з різноманітними цілями, а також для прогнозування і планування на-

вчально-виховного процесу. Водночас, у сучасній педагогічній науці стала актуальною проблема діагностування рівня розвитку природничо-математичних знань учнів загальноосвітньої школи і студентів вищих навчальних закладів із метою встановлення і прогнозування якості отриманої ними освіти.

Дидактичною проблемою діагностування і прогнозування знань учнів загальноосвітньої школи і студентів вищих навчальних закладів присвячені численні дослідження і публікації українських і закордонних науковців. В.П. Бородатий, У. Браун, І.М. Грішина, І.Ю. Грішин, Х. Гулінсен, Р.Л. Ебель, І.Ю. Єрфорт, Ю.О. Єрфорт, Ф.М. Лорд, О.Б. Мельникова, С.С. Никитюк, Л.Д. Пейчева, І.П. Підласий, Т. Плотуха, Н.В. Стучинська, А.Й. Ягодзинський та інші зауважують на контролюючій, стимулюючій та прогностичній функції діагностування не тільки отриманих і усвідомлених учнями та студентами знань, а і рівня їхнього розвитку в останніх. Водночас аналіз психолого-педагогічних і дидактичних джерел із зазначеної проблеми показав зростання

професійного портфоліо, ведення педагогічного щоденника, літні школи професійного вдосконалення тощо). З'ясовано, що найбільш поширеною організаційною формою реалізації професійного розвитку американських учителів є програми профе-

сійного розвитку, які представляють логічне поєднання кількох видів та форм професійного розвитку і спрямовані на професійне зростання вчителів чи вирішення освітньої проблеми за їх участі.

Література і джерела

1. Андрущенко Н. Дистанційна освіта в системі професійного розвитку вчителів Сполучених Штатів Америки / Н. Андрущенко // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Сер. 16 : Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики : [зб. наук. пр.]. – К, 2006. – Вип. 5 (15). – С. 60–63.
2. Мукан Н. Стандарти професійного розвитку педагогів у США / Н. Мукан // Освіта Донбасу. – 2005. – N 5/6. – С. 99–106.
3. Кремень В. Г. Модернізація освіти – важливий чинник соціального, економічного і політичного розвитку України / В. Кремень // Вісник НАН України. – 2001. – № 3. – С. 22–25
4. Пуховська Л.П. Тенденції розвитку систем підготовки вчителів у Європі // Педагогіка і психологія, 1994. – № 3. – С. 144–152.
5. Effective Professional Development: What the Research Says // Praxis Group Inc. Alberta Education. – 2006. – 68 p.
6. Eisenman G. Telementoring: helping new teachers through the first year / G. Eisenman, H. Thornton // T.H.E. Journal. – 1999. – N 26 (9). – P. 79–82.
7. Ershler A. R. The narrative as an experience text : Writing themselves back in / A. R. Ershler // Teachers caught in action: professional development that matters / A. Lieberman, L. Miller (eds.). – New York : Teacher College Press, 2001. – P. 159–173.
8. Ingvarson L. Professional development as the pursuit of professional standards. The standards based professional development system. // Teaching and Teacher Education – N 14: 1. – 1998. – P. 127–140.
9. Loucks-Horsley S. The role of teacher and learning in systemic reform: a focus on professional development / S. Loucks-Horsley // Science Educator. – 1998. – N 7 (1). – P. 6–9.
10. Professional development as the pursuit of professional standards : The Standard-based Professional Development System // Teaching and Teacher Education. – 1998. – N 14 (1). – P. 127–141.

В статтє проанализирован опыт профессионального развития педагогов США и ФРГ: раскрыты наиболее распространенные индивидуальные, групповые и коллективные формы профессионального развития. Охарактеризованы инновационные формы профессионального развития (каскадная, ситуативная, аналитическая, теленаставничество, супервизия, педагогические отчеты, подготовка профессионального портфолио, ведения педагогического дневника, летние школы профессионального совершенствования, программы профессионального развития), заслуживающие внимания с целью реализации в образовательном пространстве Украины.

Ключевые слова: педагоги, национальные стандарты педагогического образования, профессиональное развитие педагогов, формы профессионального развития педагогов, профессиональная квалификация педагогов.

The article analyzes the experience of professional development of teachers in the USA and Germany: the most common forms of individual and collective professional development. We characterize a number of innovative forms of professional development (cascade, situational, analytical, telesupervision, supervision, educational records, preparation of professional portfolio, management of teaching diary, summer schools of professional development, professional development programs) that are useful to study in Ukraine.

Key words: teachers, national standards of pedagogical education, professional development of teachers, the forms of professional development of teachers, professional qualification of teachers.